

Llegendes de la transformació de les bruixes

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Alçada: 147m

Coordenades:

Latitud: 41.59467
Longitud: 2.40609
UTM Est (X): 450503
UTM Nord (Y): 4604945

Classificació

Número de fitxa 08075-356
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dt., 22/05/2018 - 02:00

Descripció

Al bosc, una bruixa es va treure la roba i es va transformar en un gat negre. Un boletaire ho va veure i li amagà la roba. En seguir-la va veure com el gat entrava a una casa de pagès i clavava un clau al cap d'un nadó, que es va posar a plorar. Quan la bruixa va sortir de la casa i tornà a ser persona, el boletaire s'hi

adreçà i li digué que si no li explicava el remei per guarir a la criatura, no li tornaria la roba. Després d'explicar-li, el boletaire va curar la criatura posant-li una mica de sajà de truja al forat del clau. Una altra variant d'aquesta llegenda explica que dues bruixes es van transformar en dues guilles per la zona de les vinyes velles de can Vallmajor. El pagès que les treballava els hi va pendre la roba i els va demanar que li expliquessin on havien anat a fer mal. Ells digueren que havien anat a clavar agulles al cap d'un nadó, en una masia de Santa Agnès. El pagès les obligà a reparar el seu mal si volien recuperar la roba que els havia pres. Existeixen diverses variants d'aquesta llegenda

Història

L'any 1915, Josep Maria Batista i Roca va recollir una variant molt semblant d'aquesta llegenda a Dosrius. Anteriorment, l'any 1882, Cels Gomis ja havia recollit a Dosrius la creença que si una bruixa (o bruixot) era morta mentre estava transformada en algun animal, la bruixa apareixia morta al llit de l'assassí. També va recollir la creença, explicada per un mosso de la masia de can Gemir, que quan algú volia ser bruixa o bruixot ho havia de fer per un temps determinat, i durant aquest període, havia de fer patir la gent o, pel contrari, patiria ell. Les transformacions més habituals eren en gat, rata, guineu i cabra, tots ells de color negre.

Bibliografia

COLL MONTEAGUDO, R.; MODOLELL ROS, J.M. (1999). Llegendes, tradicions i fets de la Serralada de Marina. Apunts sobre etnografia del Maresme. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, p. 83. COLL I MONTEAGUDO, Ramon (2012). El Maresme fantàstic. Llegendes. Sant Vicenç de Castellet: Farell, p. 73. GOMIS I MESTRE, Cels (1996). La bruixa catalana. Aplec de casos de bruixeria, creences i supersticions recollits a Catalunya a l'entorn dels anys 1864 a 1915. Barcelona: Alta Fulla, p. 46, 49-50. ORTS I PÉREZ, Toni (2004). "Llegendes sobre bruixes i bruixots, fetillers i sanadors a Dosrius (1882-1960)". Dues Rios, núm. 1, p. 68. RANGIL BRUNET, Daniel (2008). Històries i llegendes de l'any vuit. Recull de cultura oral del Montnegre (I). Capellades: Romanyà Valls, p. 116.